

HARAKETLİ TAM PROTEZ KURSU

• Stj. Dt. İbrahim obaid

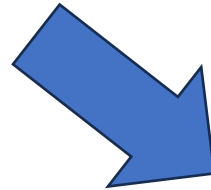
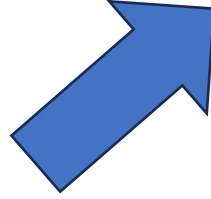
Sağlık Bilimleri Üniversitesi/ 5.sınıf

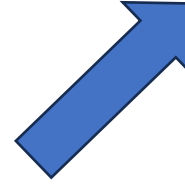
Protetik Diş Tedavisi

**SABİT protez
(kaplama)**

**HAREKETLİ
protez**

TAM

PARŞİYAL

- Diş hekimliğinde protez; kaybedilen dişlerin ve komşu yapıların çiğneme, konuşma ve görünüm gibi ağız içi fonksiyonlarının iade ve idamesini sağlayan suni aygıtlardır.

Kursun içeriği:

- **1** TAM PROTEZE **GİRİŞ** ,ANAMNEZ ,TEŞİH VE TEDAVİ PLANLAMASI
- **2** AĞIZ HAZIRLIKLARI
- **3** RETANSİYON VE STABİLİTE
- **4** ÖLÇÜ
- **5** KAİDE PLAĞI VE MUM DUVAR HAZIRLANMASI
- **6** ARTİKÜLASYON KANUNLARI , OKLÜZYON , ARTİKÜLATÖRLER
- **7** DİŞ SEÇİMİ VE DİŞ DİZİMİ
- **8** MUFLA
- **9** HASTAYA TESLİM VE TALİMAT
- **10** KARŞILAŞAN SORUNLAR
- **11** ÖZET VE KLİNİK AŞAMALARI

HARAKETLİ TAM PROTEZ

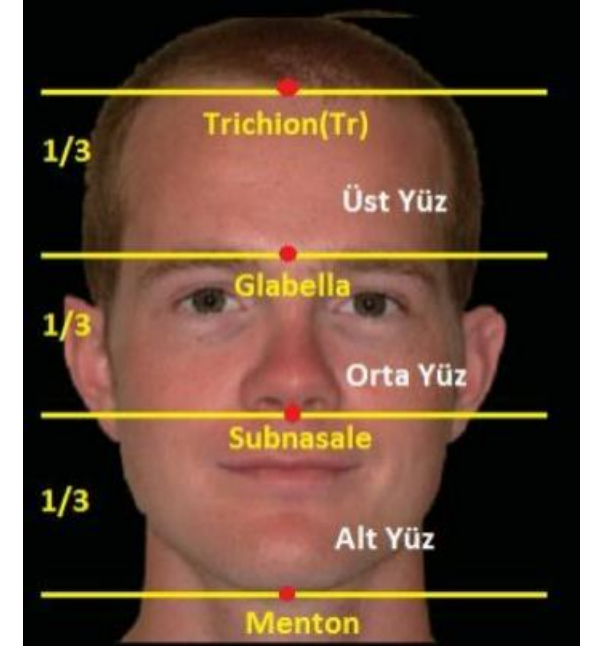
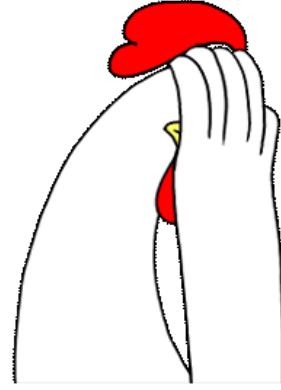
Ilk dersimiz:

- Tam Protez'e giriş ,
anamnez , teşhis ve
tedavi planlaması.

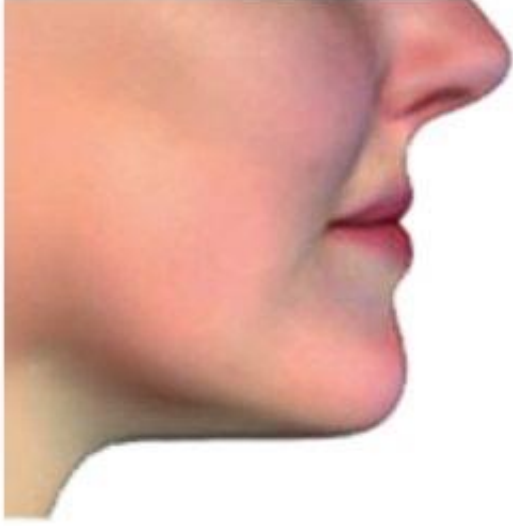

Tam diş eksikliğinde

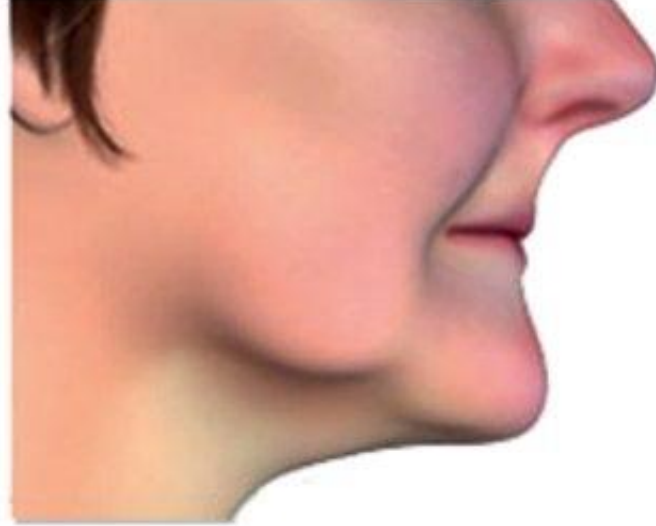
- Diş desteği kaybolur
- Yüzün alt üçlüsü kısalır
- Alveoler rezorbsiyon,
- Kas tonusu kaybı
- Yanak ve dudaklar çöker
- estetik görüntü bozulur,
- TME problemleri,
- Burun ucu çene ucuna yaklaşır ve **yaşlı** bir görüntü oluşur.

Diş Kaybı Sonrasında Çene Kemiği Rezorpsiyonu

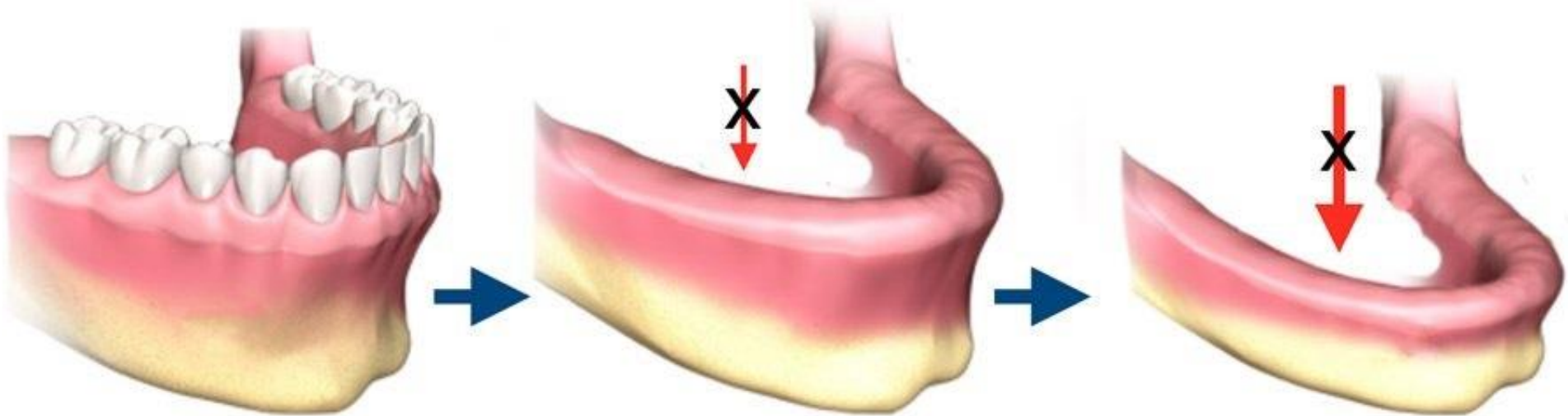
Sağlıklı Çene ve Dişler

**Diş Kaybından Sonra ilerleyen
Kemik erimesi**

İleri Derece Kemik Erimesi

Tam Protez Yapımının Amaçları

- 1. Fonksiyonel,
- 2. Estetik amaç,
- 3. Fonetik amaç,
- 4. Psikolojik amaç,
- 5. Biyolojik amaç.

BAŞARI

ANAMNEZ

YAŞ

Cinsiyet

Genel sağlık durumu (sistemik hastalık , ilaç kullanımı)

Alerji (akrilik, ZnoE, ..)

Mesleği ve sosyal durumu

Dişlerin hikayesi

Protezlerin hikayesi

Muayene

• • •

Extraoral

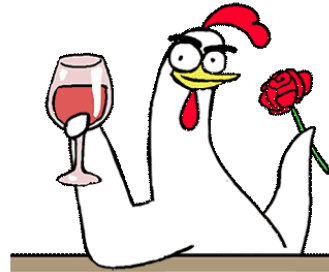
○ ○ ○

İntaoral

Extraoral

- 1- Nörümüşküler beceri

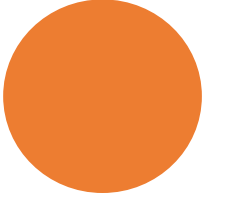
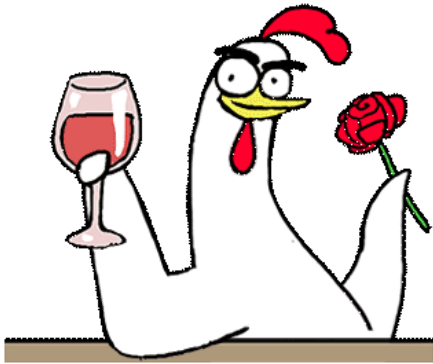
Yürüme, konuşma şekli , hareket kontrolü

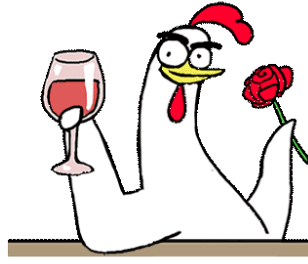
Extraoral

- 2- Genel görünüş

Giyim terzi , kozmetik kullanımı...

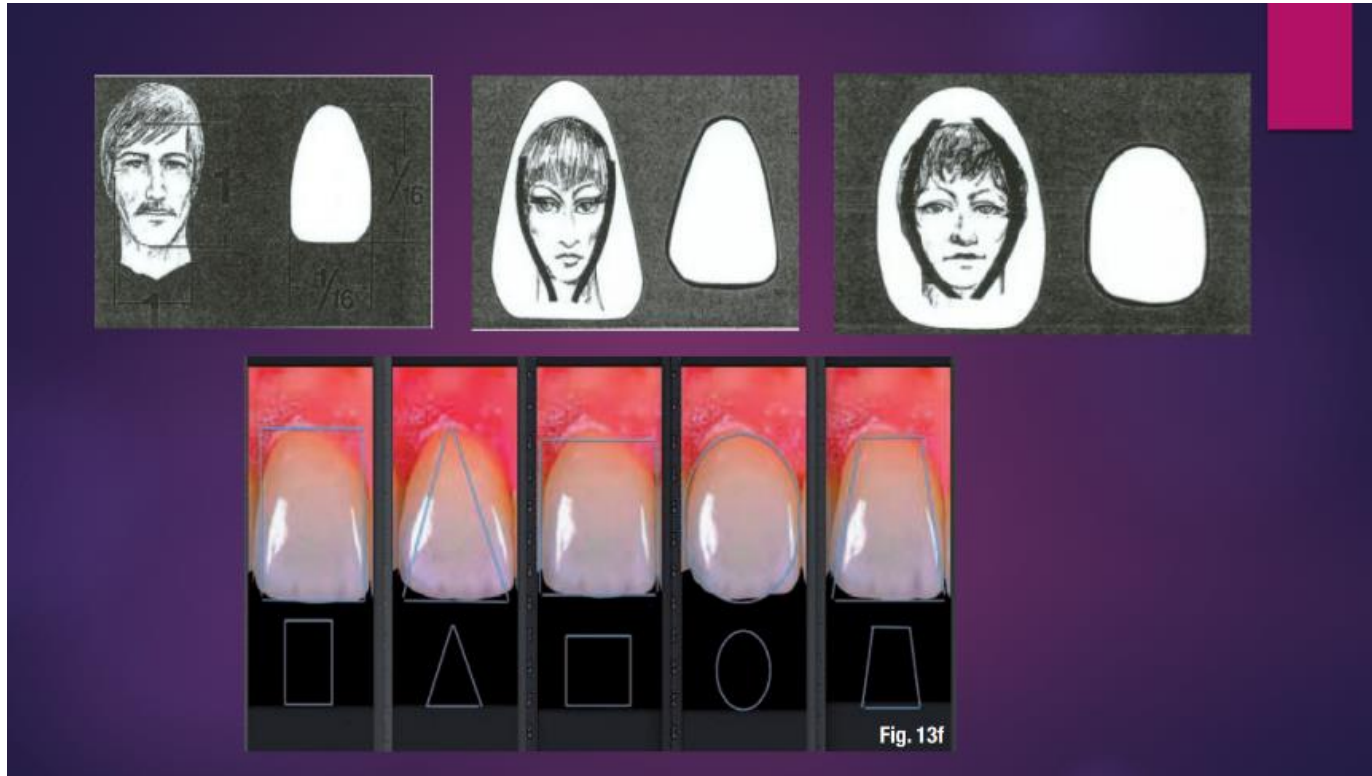

Extraoral

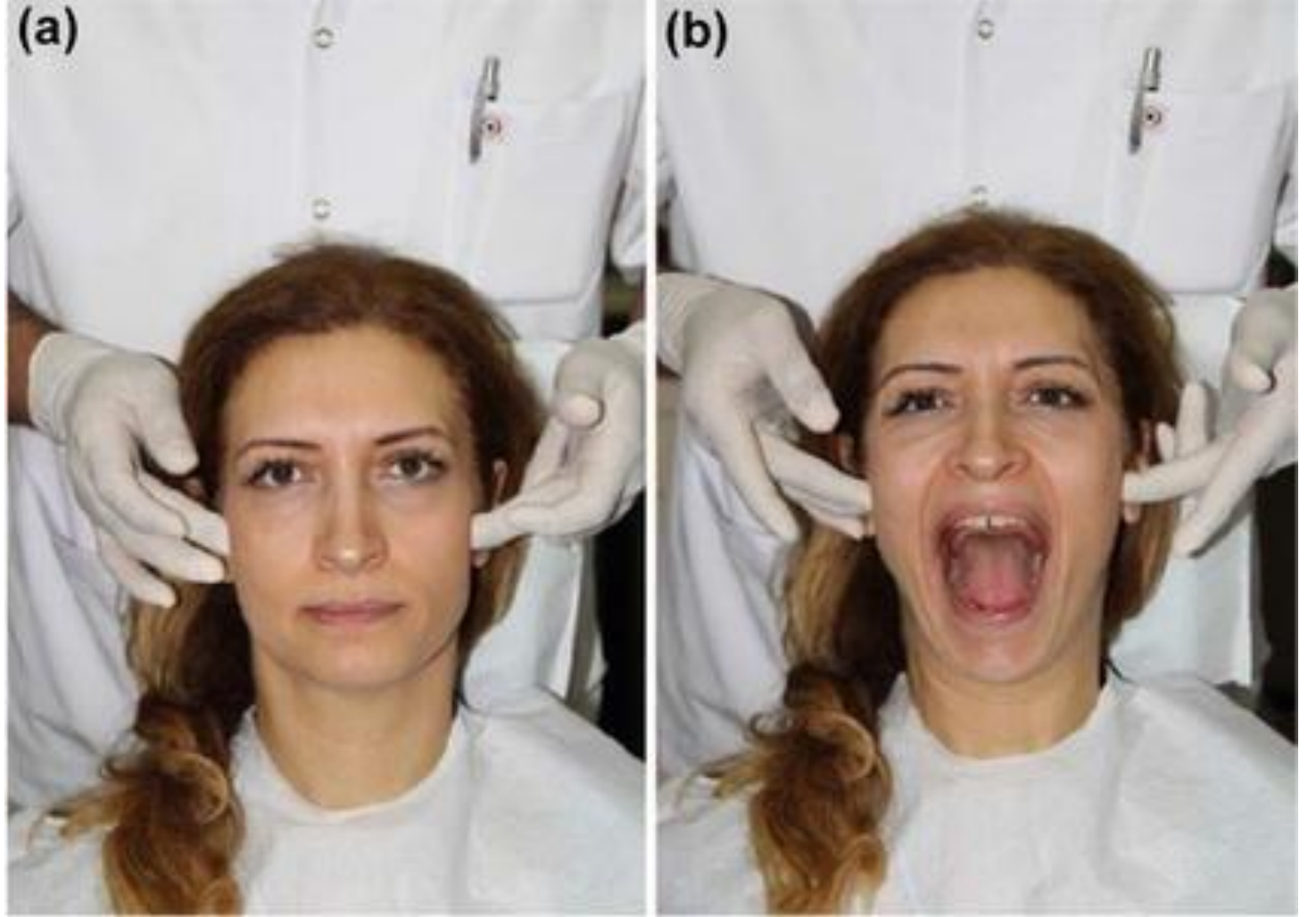
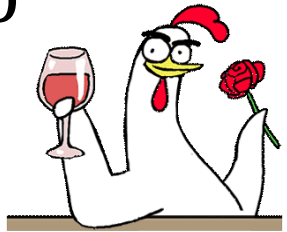
- 3- Yüz şekli

Diş kavis şekli ile yapay dişler arasındaki uyum, cildin rengi , deri lezyonları (angular chelitis), karışıklar.....

Extraoral

- **4- TME muayenesi**
Ses (Click, Crepitation, Popping) ,
Ağrı ,
Lateral ve maksimum
açma miktarları vb

Extraoral

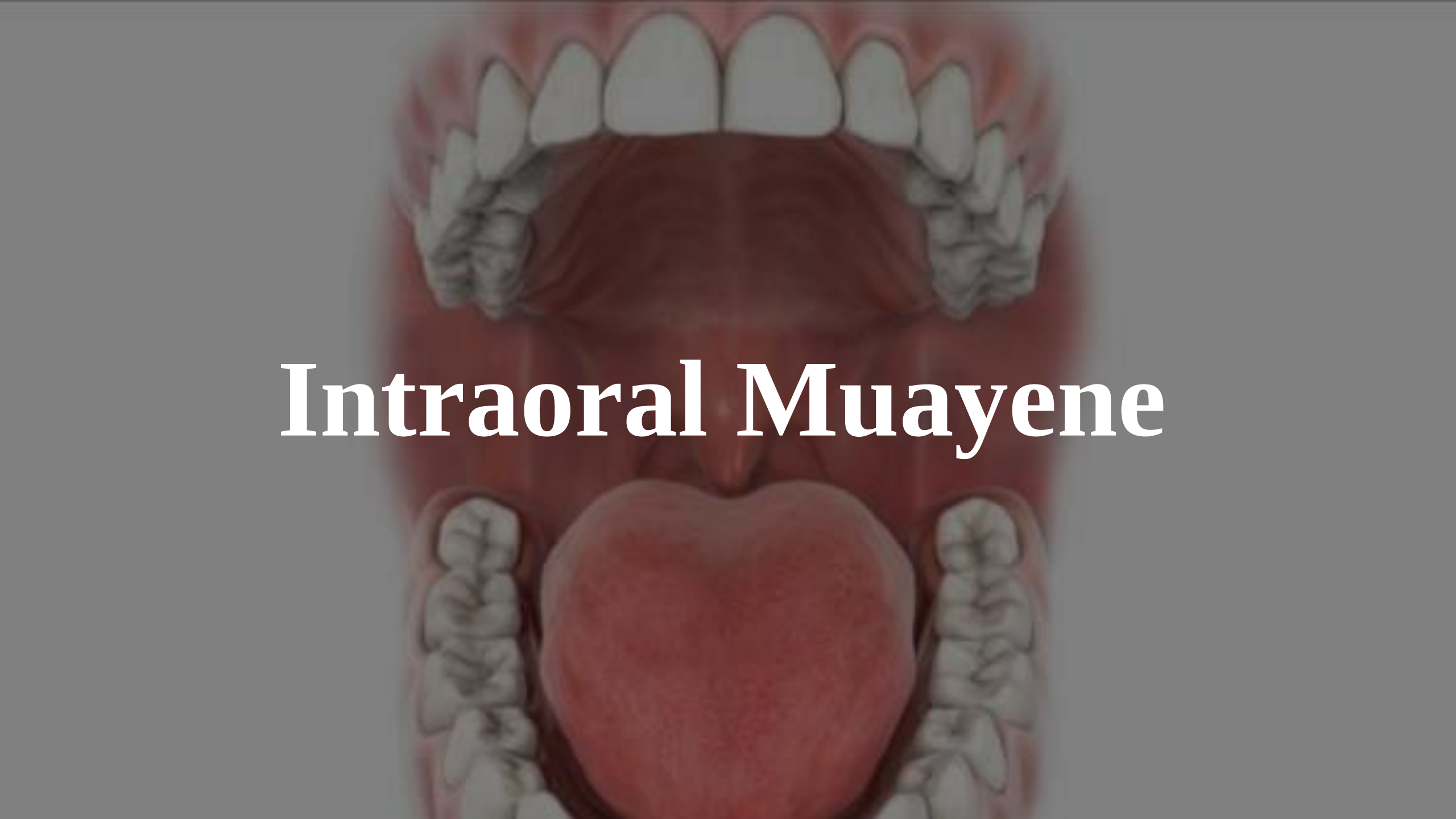
- 5- kas tonusu (İfade ve çiğneme kasları):

Sınıf I: Protezi taşıyan dokuların fizyolojik toleransını aşmayan ve protezi etkin biçimde kullanmaya yeterli kas kontrolü olan hastalar.

Sınıf II: Çok kuvvetli çiğneyenler veya diş gıcırdatma alışkanlığı olanlar (Bruksizm). Bu hastalarda protez kullanımı ağrılı olabilir.

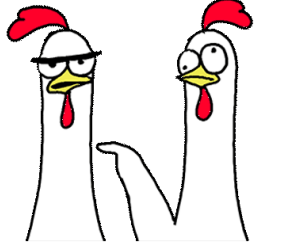
Sınıf III: Gevşek kas tonusu olan hastalar. Protezin idaresi zorlaşır. Besinler yeteri kadar iyi kesilemez.

An anatomical illustration of the human mouth and tongue, viewed from the front. The tongue is shown in a relaxed position, resting on the floor of the mouth. The upper and lower teeth are visible, and the lips are slightly parted. The illustration is rendered in a realistic style with detailed shading and color, showing the pinkish-red of the tongue and lips, and the white of the teeth.

Intraoral Muayene

Alt ve üst çenenin birbirine göre büyüklüğü

Sınıf I

- Ikisi normal büyüklükte
- Doğru ilişki

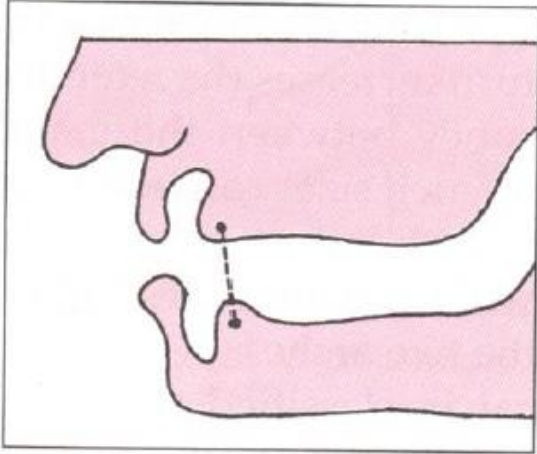

Fig. 2.32: Normal ridge relation

Sınıf II

- Mand. Max.a göre daha az gelişmiş.
- Az tutuculuk

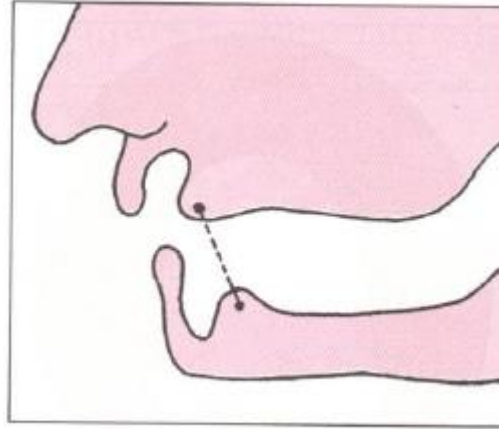

Fig. 2.33: Retrognathic ridge relation

Sınıf III

- Mand. Max.a göre daha geniş ve uzun.
- Cerrahi girişim.

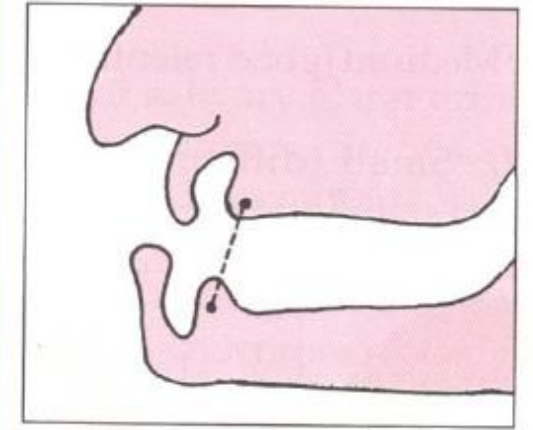

Fig. 2.34: Prognathic ridge relation

Alevol kretin yüksekliđi

- En **ideal** kretler, kesiti **U** şeklinde olan **Geniş** ve **yassı** alevol kretlerdir

Sınıf I

Yeterli yüksekliktedir

Sınıf II

Kısmı rezorbisyon

Sınıf III

Tamamen rezorbe olmuřtur
Implant!!!
Preprotetik cerrahi !!!

Alevol kretin şekli

Önemi?? Alevol kretin şekli protezin üzerine gelen **vertikal küvvetlerinin** ne kadar mukavemet edebileceğini tayin eder

Sınıf I

U şeklinde
Geniş ve yassı
Mukavemet (en iyi)

Sınıf II

V şeklinde
Yassı
Mukavemet (iyi)

Sınıf III

Bıçak sırtı
Dar ve keskin
Mukavemet (Az ,
hiç)

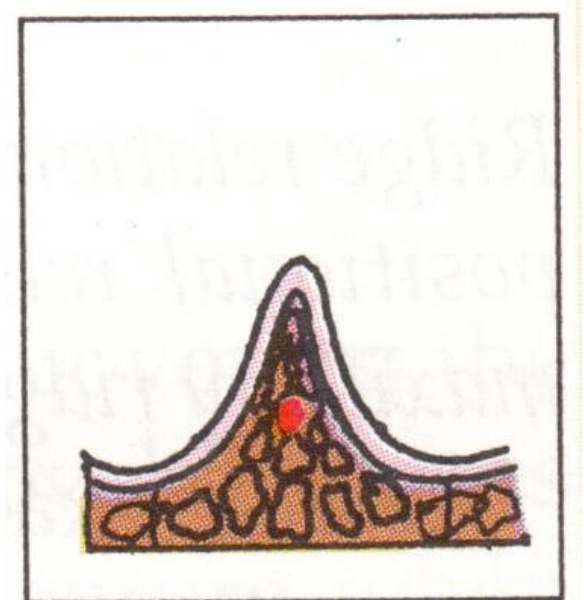
Alevol kretin şekli

Önemi?? Alevol kretin şekli protezin üzerine gelen **vertikal küvvetlerinin** ne kadar mukavemet edebileceğini tayin eder

Sınıf III

Bıcak sırtı
Dar ve keskin
Mukavemet (Az ,
hiç)

Alevol kavsin şekli

Önemi?? Alevol kavsinin şekli, protez kaide plağının **rotasyonel hareketleri** açısından önemli. (önlemek)

Sınıf I

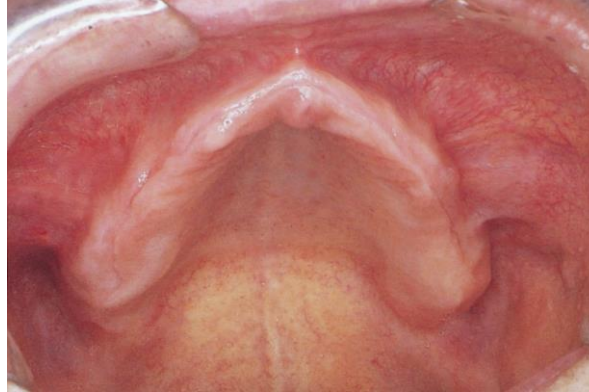
Kare

R.H önlemekte en iyi

Sınıf II

Üçgen

Kare ye göre daha az

Sınıf III

Yuvarlak – dairesel

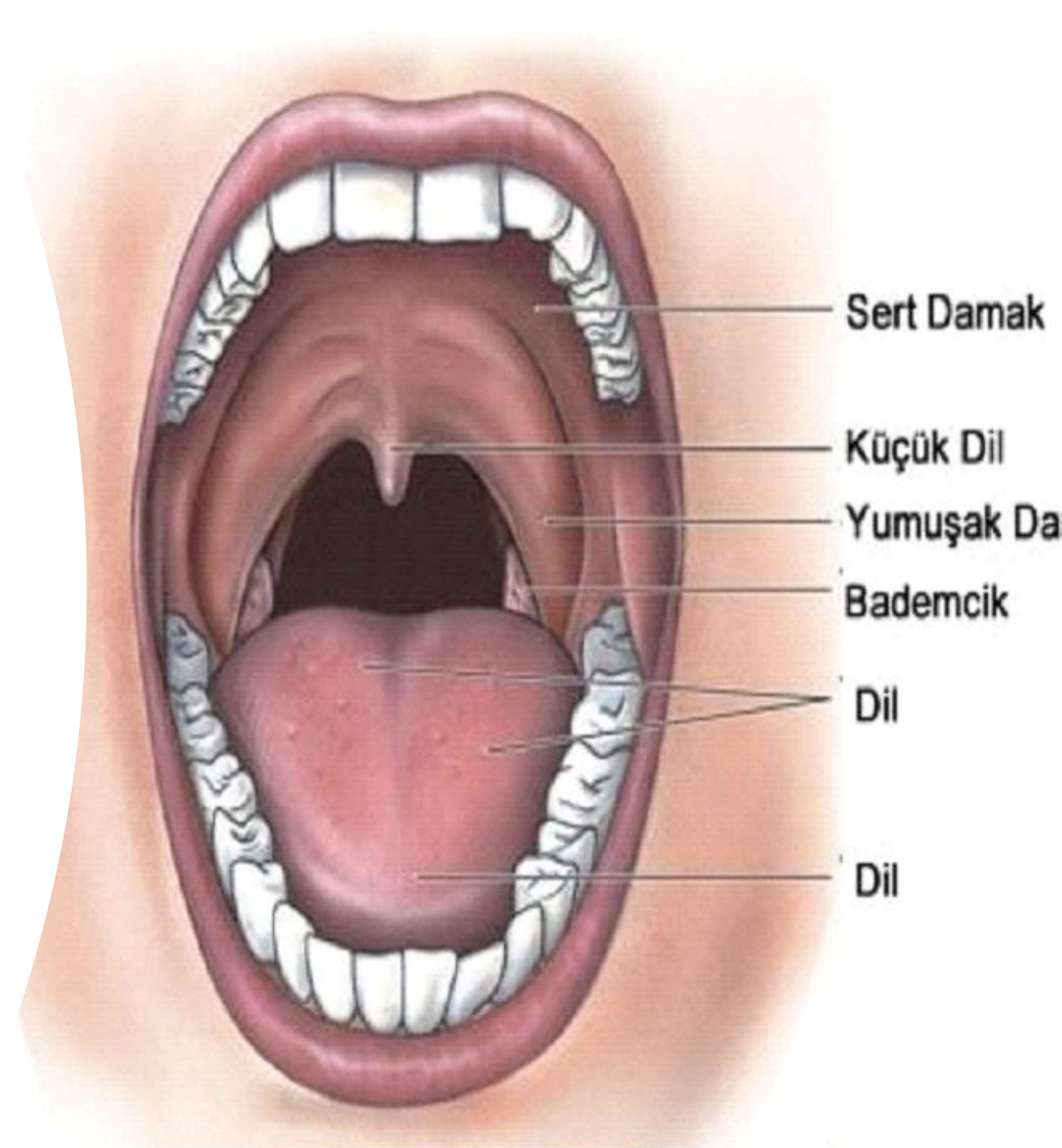

R.H önlemekte en az

Sert damağın şekli

Önemi?? Üst proteze vertikal destek ve retansiyon sağlamak bakımından damak şekli önem kazanır.

- **Sınıf I:** Yassı ve geniş damak şekli (en ideal şekildir)
- **Sınıf II:** U şeklinde damak şekli, (genellikle yeterli destek)
- **Sınıf III:** V şeklinde damak şekli (çok az destek)

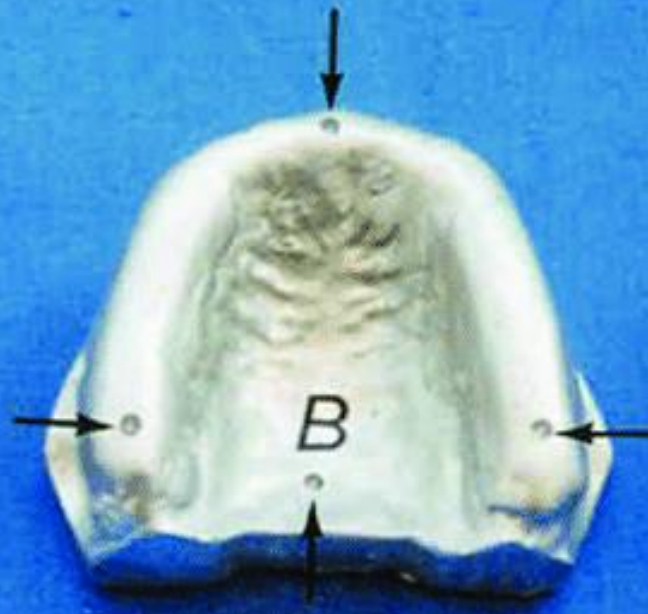
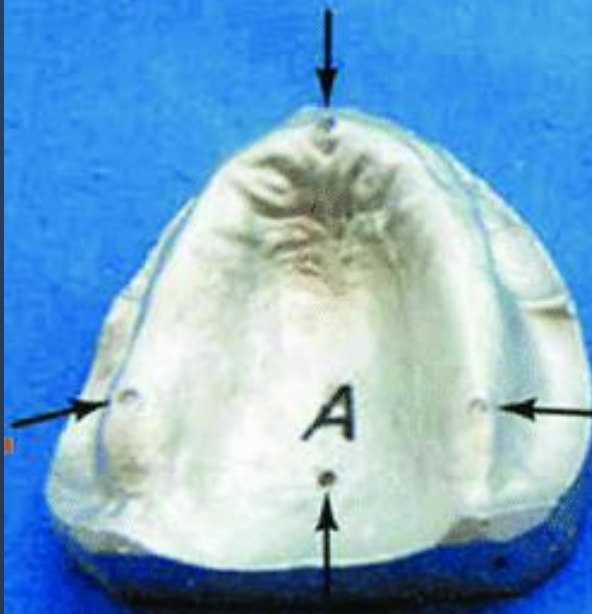
Rounded

V-shaped.

U-shaped

Yumuşak damağın eğimi

- Önemi?? **üst** protezin **arka sınırı ve post-dam** alanı bakımından önemlidir.
- **Sınıf I:** Yumuşak damak geriye doğru yavaş yavaş artan bir eğim gösterir. Bu tip damak post-dam alanı elde edebilmek için birkaç mm. yumuşak ve nispeten hareketsiz doku demektir.

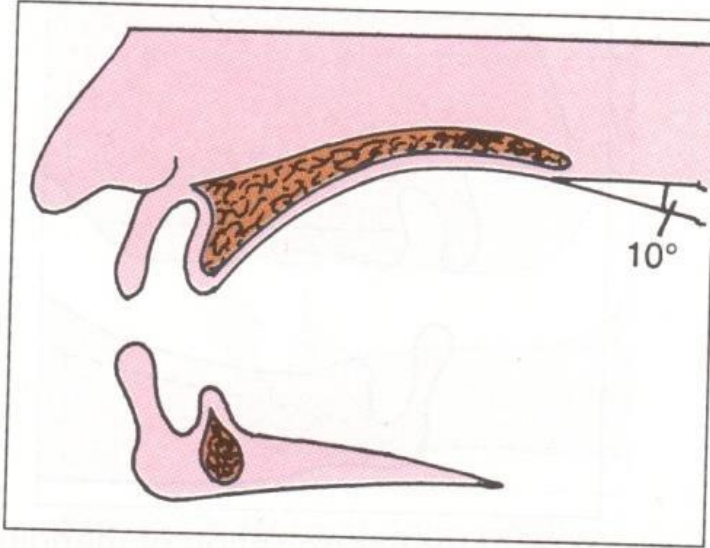
Yumuşak damağın eğimi

- Önemi?? **üst** protezin **arka sınırı ve post-dam** alanı bakımından önemlidir.
- **Sınıf II**: Diğer sınıfa nazaran daha keskin eğim gösterir. Postdam alanının yeri kısıtlıdır ve protezin arka sınırının kesin bir şekilde saptanması gerekir.
- **Sınıf III**: Arka çok keskin bir eğim gösterir. Hem protezin arka sınırı hem de postdam alanı çok keskin ve net biçimde belirlenmelidir.

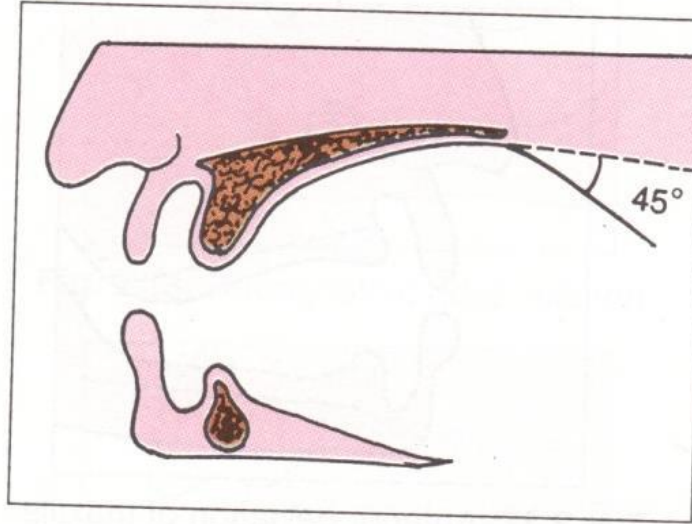

Yumuşak damağın eğimi

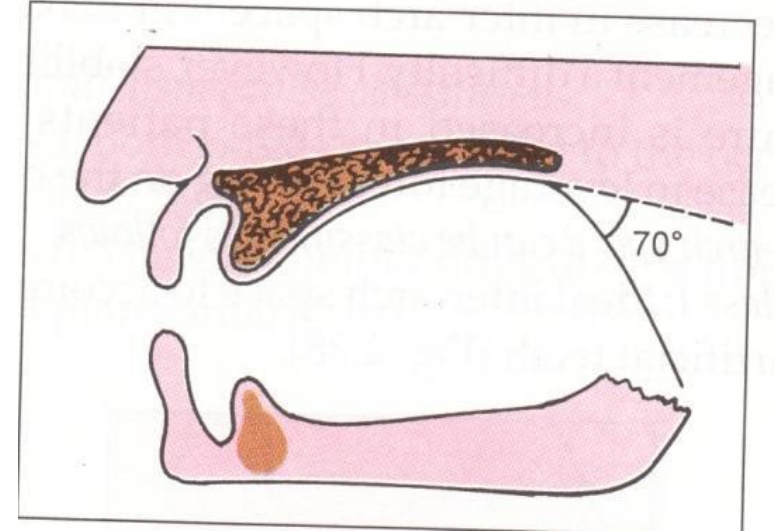
Sınıf I

Sınıf II

Sınıf III

Kretlerin iliřkisi

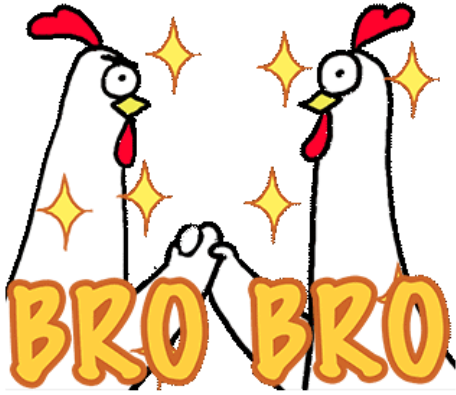
Diřsizlikte sınıflandırmak oldukça zordur.

Normal

Retrognati

Prognati

Kretlerin paralelliği

- **Sınıf I:** Her iki kret, oklüzyon düzlemine paraleldir.
- **Sınıf II:** Ya sadece alt kret veya sadece üst kret ön tarafta birbirinden uzaklaşmış durumdadır.
- **Sınıf III:** Her iki krette ön taraf birbirinden uzaklaşmış durumdadır.

Kret arası mesafe

Sınıf I

Yeterli mesafe

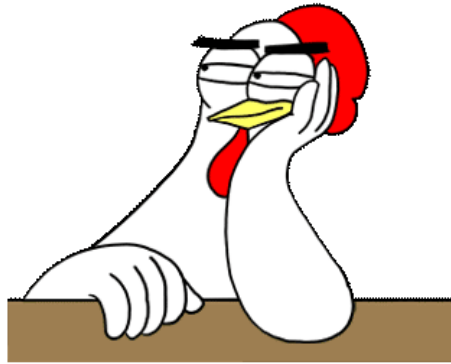
Sınıf II

Aşırı mesafe

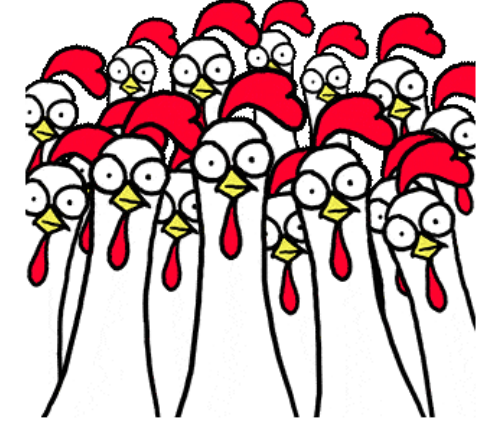
Sınıf III

Kısıtlı mesafe

Kemik undercutler

- Stabilité ??!!
- Cerrahi girişim ??!!

Sınıf I

YOK.

Sınıf II

Az.

-Protez bitiminden
sonra bu alanlar
möllendir.

Sınıf III

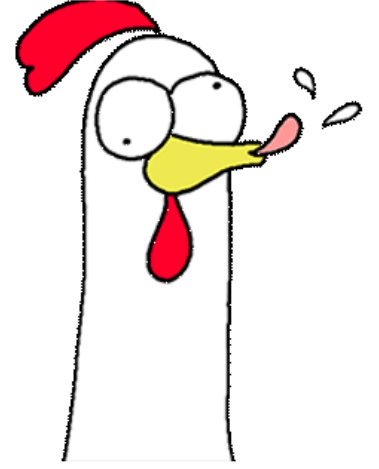
Aşırı

-Preprotetik cerrahi.

Kemik undercutler

Toruslar

- **Sınıf I:** Protez için sorun olmayacak küçük toruslar
- **Sınıf II:** Protezin retansiyonuna fazla engel olmayacak toruslar
- **Sınıf III:** Aşırı büyük toruslar. Protez yapabilmek için cerrahi müdahale yapmak şarttır.

Toruslar

Yumuşak dokular

Önemi? Kaide plağı ile kemik arasında proteze destek görevi bulunur.

Sınıf I

- İyi durumda
- 1 mm kalınlığında
- Sert üniform bir mukoperiosta sahip

Sınıf II

- İnce mukoperiosta sahip.
- İrritasyon olur.

Sınıf III

- Kötü
- Kalın , yumuşak ve hareketli tip yumuşak doku.
- Preprotetik cerrahi.

Mukoza

Sınıf I

Sağlıklı

Sınıf II

Tahriş olmuş

Sınıf III

Patolojik

Sınır dokularının bağlantısı

Sınıf I

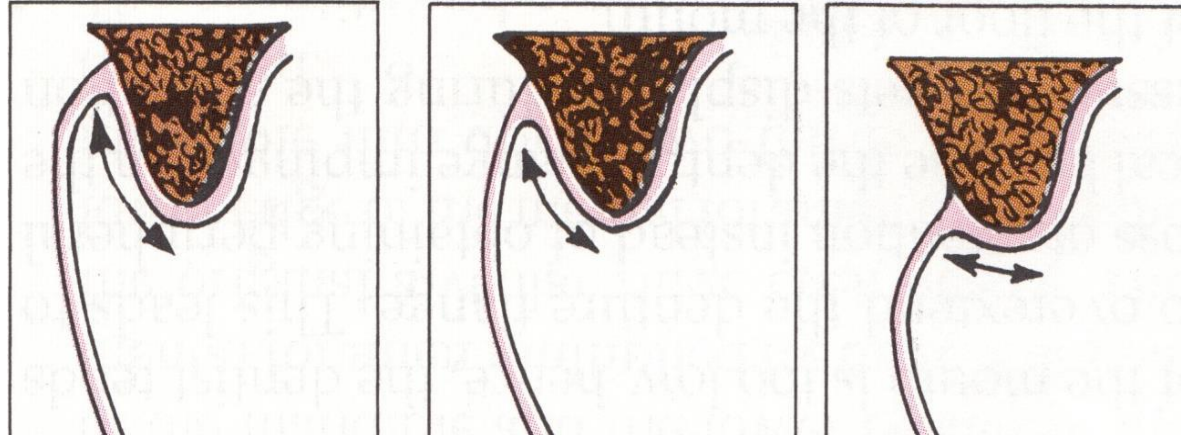
12 mm kadar yapışık
gigiva var

Sınıf II

8-12 kadar yapışık
gigiva

Sınıf III

8 mm dan az.

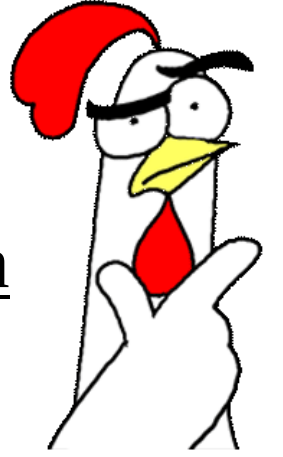

Sınır dokularının bağlantısı

Kas ve frenulum bağlantıları

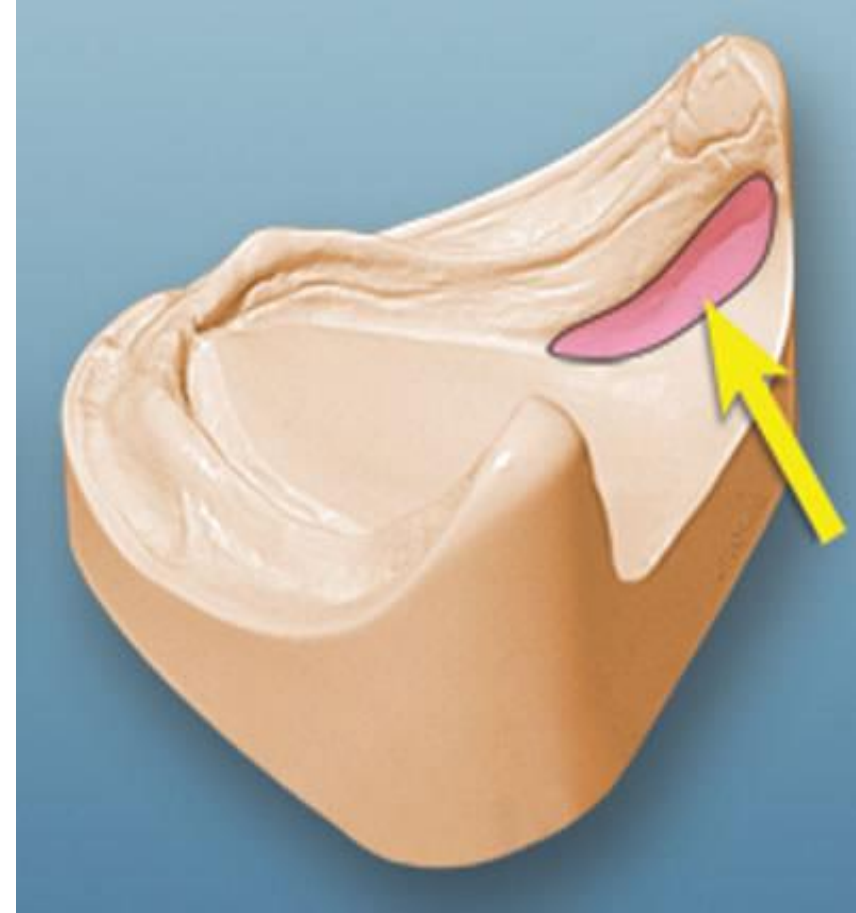
Kas ve frenulum bağlantıları

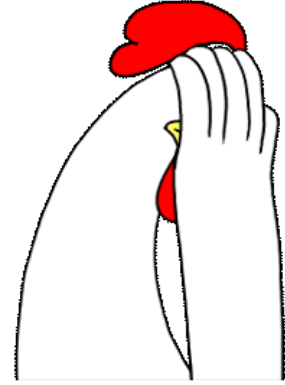
- **Sınıf I:** Kas ve frenulum bağlantılarının vestibüle yakın, kretlerin tepesinden uzak olduğu vakalar.
- **Sınıf II:** Kas ve frenulum bağlantılarının alveol kret tepesine yakın olduğu vakalar. **Bu durumda bitmiş protezde frenulum alanlarında çentikler açılıp serbest hareket etmesi sağlanır.**
- **Sınıf III:** Kas ve frenulum bağlantılarının kret tepesinde olduğu vakalar. Eğer protezin stabilite ve retansiyonuna engel olacağı düşünülürse → **preprotetik cerrahi**

Retromylohyoid boşluk

- **Sınıf 1:** Ağız tabanı ile mylohyoid kenar arasında *1-1,5 cm.* mesafe olan durum, **idealdir.**
- **Sınıf 2:** Mylohyoid kenar ile ağız tabanı arasında *daha az mesafenin* olduğu durum.
- **Sınıf 3:** Mylohyoid kıvrımın, mylohyoid kenar ile *aynı* seviyede olduğu durum, **tutuculuk bu durumda çok azalır.**

Damağın hassasiyeti

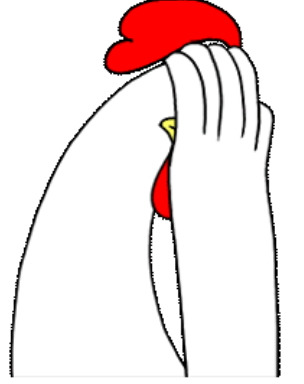

- **Sınıf I:** Palpasyona reaksiyon göstermeyen vakalar.
- **Sınıf II:** Palpasyona minimal reaksiyon gösteren hastalar. (sensitif)
- **Sınıf III:** Palpasyona aşırı reaksiyon gösteren hastalar, (hipersensitif)

Ölçü sorunları ?!

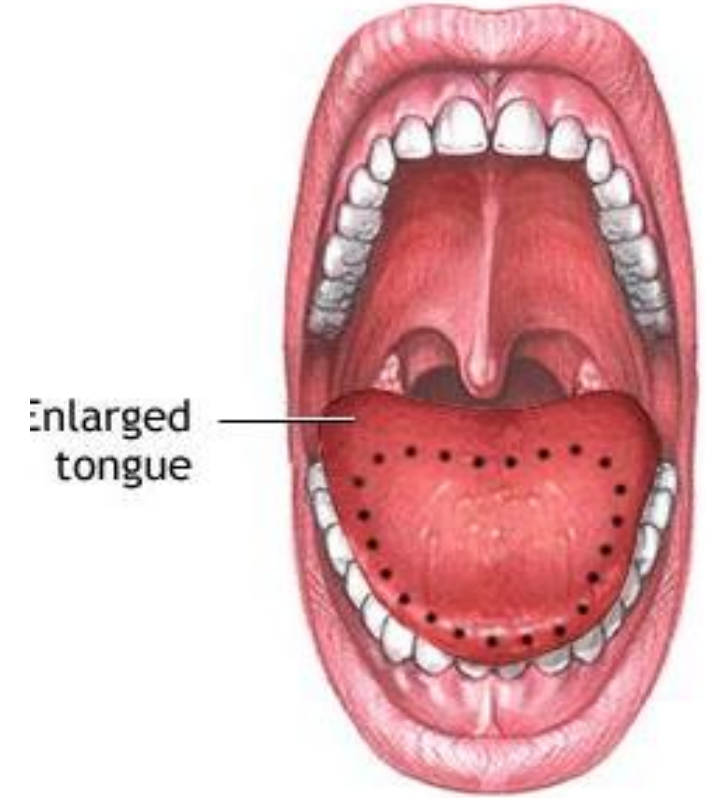
Proteze alışma süresi ?!

Damağın hassasiyeti

Dilin hacmi

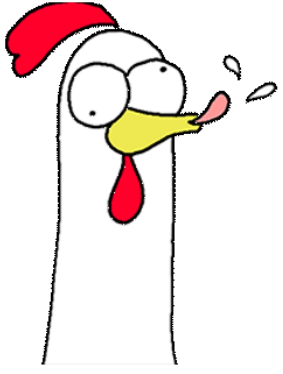
- Önemi? **Alt** protezin tutuculuğunda etkili.
- **Sınıf I:** Dilin ağız tabanına göre normal büyüklükte . Protez için yeterli alan mevcut.
- **Sınıf II:** Dilin ağız tabanını bir miktar aştığı durumlar.
- **Sınıf III:** Dilin ağız tabanını aştığı ve alveol kretlerini de örttüğü durumlar. Bu vakalarda ölçü alınması zor ve protez stabilitesinde güçlük.

Dilin pozisyonu

- Önemi? Alt protezin tutuculuğunda etkili.
- Sınıf I: dil doğru pozisyonundadır.
- Sınıf II: dilin lateral taraflarının pozisyonu normaldir, fakat ucu yukarı veya aşağı dönüktür.
- Sınıf III: dil geri çekilmiş. Ucu proteze veya krete değmez

Tükrük

- **Sınıf I:** Kıvam ve miktar olarak normal
- **Sınıf II:** İnce, sulu ve aşırı miktar tükürük & kalın ve az akıcı tükürük
- **Sınıf III:** Tükürük azlığı protez retansiyonunu **olumsuz** etkiler.
Mukozada acı ve yanmalara neden olur.

Mental davranış

- Önemi? Hastanın protezini benimseyip alışabilmesi için önemli.
- **Sınıf I Akıllı ve Düşünceli Hasta Tipi:** Daha önce protez kullanmasa bile uyumlu, rahatça protezine alışıp kullanabilen hasta grubu.

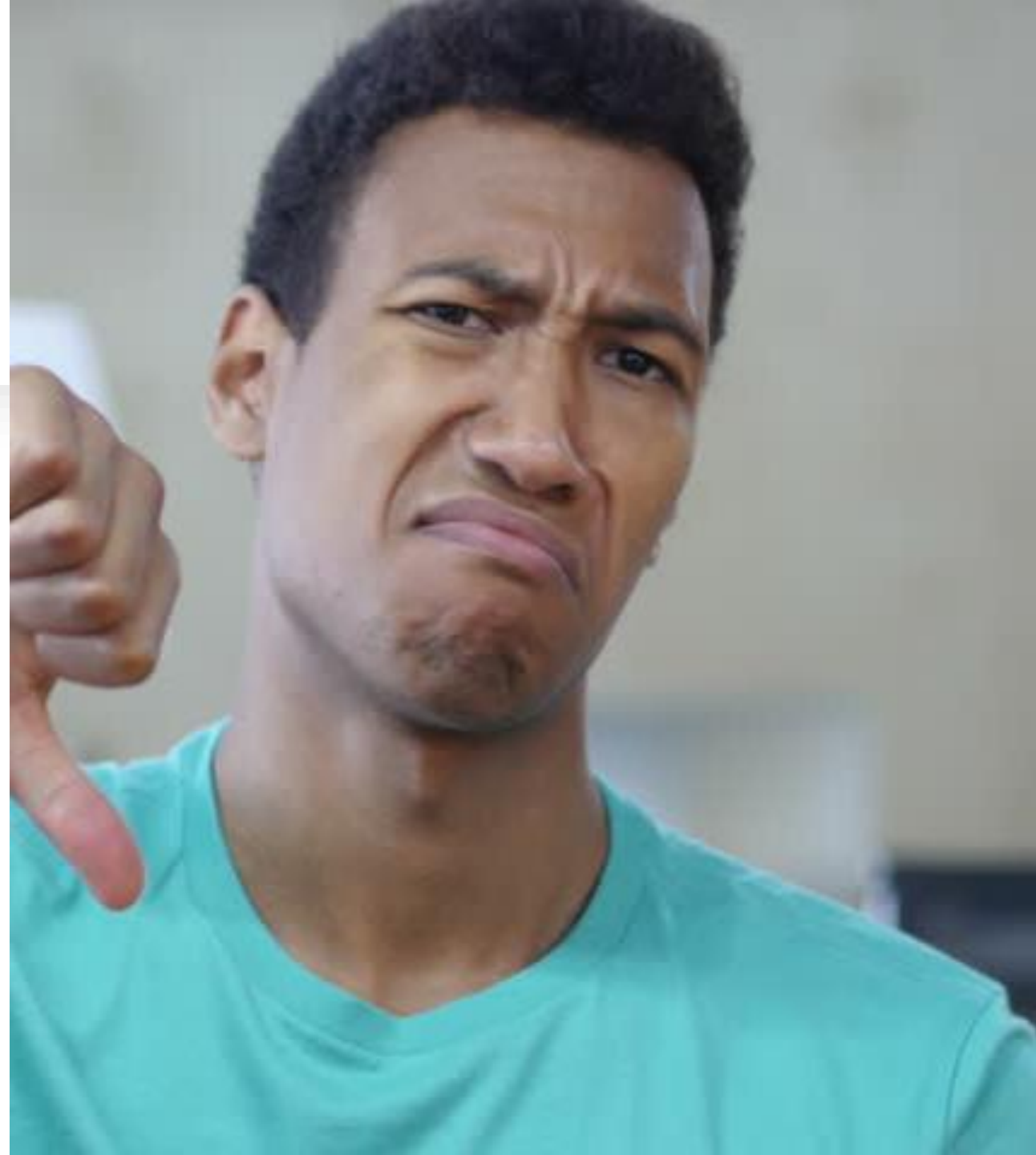
Mental davranış

- Sınıf II Titiz ve Mükemmeliyetçi Hasta Tipi: Yapılacak protezinin estetik ve fonksiyonunun mükemmel olmasını isteyip başlangıçta garanti isteyen hasta grubu.

Mental davranış

- **Sınıf III Histerik Hasta Tipi:**
Memnuniyetsiz, protezlerini kullanamayacaklarına kendilerini inandırmış hastalar.

Mental davranış

- **Sınıf IV Kaygısız hasta Tipi:** Her konuda kaygısız, boşvermiş ve hekimin gösterdiği gayrete saygı duymayan, yeniliklere açık olmayıp protezlerine uyum göstermekte isteksiz davranan hasta grubu.

Radyolojik muayene

Gömüllü diş , kist ,
kök parçası

Tömür

kemik dokusunun
durumu

Tme

Inferior alevolar
sinir

DentoCrown

Any Questions

Kaynaklar:

- <https://www.pro-craft.com/premium-hand-crafted-full-dentures>
- <https://sbu.edu.tr/tr/haber/tn0rjW-saglik-bilimleri-universitesi-ilk-3te>
- <https://www.aydinlikevlerdis.com/protetik-dis-tedavisi.php#>
- http://www.tolgakutal.com/tr_tr/tedaviler/dis-protez/
- <https://www.dunyabizim.com/mercek-alti/basari-hikyeleri-engellerle-baslar-h35008.html>
- <https://www.dentram.com/tedaviler/cene-cerrahisi/cene-yuz-cerrahisi/cene-kemigi-erimesi/>
- <https://metokondri.com/odyoloji-anamnez-formu-ornegi/>
- https://www.yusufhansuoglu.com/tr/agiz-boslugu-kanserleri_a.html
- <https://consultqd.clevelandclinic.org/bony-bumps-in-the-mouth/>
- <https://docplayer.biz.tr/108546015-Ust-tam-dissiz-bireylerde-posterior-palatal-tikac-bolgesinin-anatomik-yapilar-yardimiyla-belirlenmesi.html>
- Dustime protetik diş tedavisi kitabı. Sayfa 226-230.
- <https://wannart.com/icerik/25866-genclere-tas-cikaran-stil-sahibi-teyzeler>

Kaynaklar:

- <https://www.theatlantic.com/health/archive/2015/04/running-into-old-age/390219/>
- [https://en.wikipedia.org/wiki/Angular cheilitis#/media/File:Angular cheilitis1.jpg](https://en.wikipedia.org/wiki/Angular_cheilitis#/media/File:Angular_cheilitis1.jpg)
- [https://www.researchgate.net/figure/Palpation-of-the-TMJ-a-when-mandible-is-closed-and-b-mandible-is-opened-widely fig3 325410619](https://www.researchgate.net/figure/Palpation-of-the-TMJ-a-when-mandible-is-closed-and-b-mandible-is-opened-widely_fig3_325410619)